

2023/2024 AKADEMİK YILINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLERE İLİŞKİN ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ DEĞERLENDİRME RAPORU*

1. BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ

Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği gereğince üniversitemiz bünyesinde Engelli Öğrenci Birimi oluşturulmuştur. Birimimiz, Üniversitemizde eğitimden sorumlu rektör yardımcımızın başkanlığında çeşitli alanlarda uzmanlıkları olan akademik ve idari kadrosu ile çalışmalarını sürdürmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerimizin, eğitim ve öğretim dönemi sırasında engeli ve okuduğu bölüm özelinde üniversite içinde ihtiyaçlarını belirlemek, sorunlarını hızlı ve yerinde çözüme kavuşturabilmek adına her Fakülte/Konservatuvar/MYO/Yüksekokul/Enstitü'den atanmış Engelli Öğrenci Birimi Temsilcileri bulunmaktadır (<https://eob.baskent.edu.tr/kw/index.php>).

Üniversite içinde genel panolarda birimin tanıtımı için afişler bulunmakla birlikte farkındalık yaratmak amaçlı her Fakülte/Konservatuvar/MYO/Yüksekokul/Enstitü binasında özel olarak oluşturulmuş panolarda Engelli Öğrenci Birimi Temsilcilerine ait bilgileri içeren afişler mevcuttur. Bu bilgiler aynı zamanda birimimizin web sayfasında da bulunmaktadır. Bunlara ek olarak her akademik yıl başında engelli öğrenciler, kayıt esnasında tespit edilip birimimiz ve eğitim aldıkları Fakülte/Konservatuvar/MYO/Yüksekokul/Enstitü Engelli Öğrenci Birim Temsilcisi (https://eob.baskent.edu.tr/kw/menu_icerik.php?birim=5084&menu_id=4) hakkında bilgi verilmektedir. (EK-1)

Üniversitemize kayıt yaptıran öğrencilerimiz, BUOBS sisteminde bulunan başvurular kısmından “Engelli Öğrenci Kayıt Formu” nu doldurabilmektedir. Aynı form, birimin web sayfasında da (https://eob.baskent.edu.tr/kw/menu_icerik.php?birim=5084&menu_id=7) bulunmaktadır. ORY-100 dersi kapsamında yüz yüze ve çevrimiçi olarak Engelli Öğrenci Biriminin tanıtımı, çalışma şekli, ihtiyaç duyması halinde nasıl başvuru yapacağına dair bilgi verilmektedir. (EK-2)

Öğrencilerimizin akademik ve kampüs içi yaşamlarına yönelik engel durumları göz önüne alınarak üniversitemizde öğretim elemanlarının, çalışmalarında yararlanabileceği “**Öğretim Elemanı Kılavuzu**” oluşturulmuştur. (https://eob.baskent.edu.tr/kw/upload/5084/dosyalar/EoB.AkademikKilavuz.pdf?birim=5084&menu_id=10)

Öğretim elemanlarımız, öğrenci ile ihtiyaçları özelinde görüşme yapmakta olup ilgili mevzuat ve Öğretim Elemanı Kılavuzundan yararlanarak Akademik Uyarılama Mektubu (https://eob.baskent.edu.tr/kw/menu_icerik.php?birim=5084&menu_id=7) hazırlamaktadır. Öğrencilerimizin eğitim sürecini kolaylaştırması açısından derslerde öğretim elemanlarının kullanabileceği bazı materyallere ilişkin belge hazırlanmıştır (https://eob.baskent.edu.tr/kw/menu_icerik.php?birim=5084&menu_id=12).

* Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin Yükseköğretim Kurumları Engelli Öğrenci Birimlerinin Görevleri (madde - 12) kapsamında hazırlanmıştır.

Engelli Öğrenci Birimimizde bulunan Sosyal Hizmet Uzmanımız, planlı müdahale süreci çerçevesinde Üniversitemizin diğer birimleri ile koordineli bir şekilde mikro, mezzo ve makro düzeyde çalışmalar yürütmektedir.

2023-2024 Akademik yılında birimimizin iç ve dış paydaşlarıyla birlikte organize ettiği faaliyetler aşağıda listelenmiştir. (<https://eob.baskent.edu.tr/kw/genel.php?id=170744>)

	Etkinlik Tarihi	Etkinlik Adı	Etkinliğin Amacı
1	29 Eylül 2023	İletişim Fakültesi Öğretim Elemanlarına Yönelik Engelli Öğrenci Birimi Koordinasyon Toplantısı	Engelli Öğrenci Birimi işleyişi ve engel gruplarına göre öğrenci ihtiyaçlarına yönelik bilgilendirme birim adına Sosyal Hizmet Uzmanı Pınar ER tarafından verilmiştir.
2	3 Ekim 2023	İİBF Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Elemanlarına Yönelik Engelli Öğrenci Birimi Koordinasyon Toplantısı	Engelli Öğrenci Birimi işleyişi ve engel gruplarına göre öğrenci ihtiyaçlarına yönelik bilgilendirme birim adına Sosyal Hizmet Uzmanı Pınar ER tarafından verilmiştir.
3	4 Ekim 2023	Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğretim Elemanlarına Yönelik Engelli Öğrenci Birimi Koordinasyon Toplantısı	Engelli Öğrenci Birimi işleyişi ve engel gruplarına göre öğrenci ihtiyaçlarına yönelik bilgilendirme birim adına Sosyal Hizmet Uzmanı Pınar ER tarafından verilmiştir.
4	13 Ekim 2023	Dünya Ruh Sağlığı Günü Paneli	Birimimizin düzenlediği panele Şizofreni Dernekleri FED Gen. Sek. Meral Taşkent ve B.Ü. Sosyal Hizmet Bölüm Başkanı Doç. Dr. Seda Attepe Özden ruh sağlığı ve şizofreni bozukluğu ile ilgili bilgilendirici konuşma yaparak katılım sağlamıştır.
5	1 Kasım 2023	Anadolu OSB MYO Öğretim Elemanlarına Yönelik Engelli Öğrenci Birimi Koordinasyon Toplantısı	Engelli Öğrenci Birimi işleyişi ve engel gruplarına göre öğrenci ihtiyaçlarına yönelik bilgilendirme birim adına Sosyal Hizmet Uzmanı Pınar ER tarafından verilmiştir.
6	3 Kasım 2023	Yabancı Diller Yüksekokuluna Yönelik Akademik Gelişim Programı (AGEP)	Birimimiz tarafından YADYOK'a yönelik düzenlenen eğitim programında Sosyal Hizmet Uzmanımız tarafından

			birimimizin işleyişi hakkında bilgilendirme yapılmış olup B.Ü. Sosyal Hizmet Bölüm Başkanı Doç. Dr. Seda Attepe Özden engel grupları, engelli öğrencilerle iletişim ve eğitim ortamlarında yapılabilecek uyarlamalar hakkında bilgilendirici bir konuşma yapmıştır.
7	14 Kasım 2023	Özel Gereksinimli Öğrencilerin Eğitim Öğretim Uygulamalarındaki Uyarlamalarına İlişkin Akademik Gelişim Programı (AGEP)	Birimimiz tarafından Kahraman Kazan MYO akademisyenlerine yönelik düzenlenen eğitim programında Sosyal Hizmet Uzmanımız tarafından birimimizin işleyişi hakkında bilgilendirme yapılmış olup B.Ü. Sosyal Hizmet Bölüm Başkanı Doç. Dr. Seda Attepe Özden tarafından engel grupları, engelli öğrencilerle iletişim ve eğitim ortamlarında yapılabilecek uyarlamalar hakkında bilgilendirici bir konuşma yapmıştır.
8	1 Aralık 2023	Engelli Öğrenci Birimi Bilgilendirme Toplantısı	Engelli Öğrenci Birimi tarafından yüz yüze olarak düzenlenen öğrencilere yönelik eğitim ve bilgilendirme toplantısına Engelli Öğrenci Birimi Sosyal Hizmet Uzmanı Pınar Er, Uluslararası İlişkiler ve Değişim Koordinatörlüğü Uzmanı Senem Güdenler ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezi Uzm. Psk. Dan. Tuğba Dinç konuşmacı olarak katılım sağlamıştır.
9	18 Aralık 2023	Engelli Öğrenci Birimi Bilgilendirme Toplantısı	Engelli Öğrenci Birimi tarafından online olarak düzenlenen öğrencilere yönelik eğitim ve bilgilendirme toplantısına Engelli Öğrenci Birimi Sosyal Hizmet Uzmanı Pınar Er, Uluslararası İlişkiler ve Değişim Koordinatörlüğü Uzmanı Senem Güdenler,

			Kariyer Yönlendirme Merkezinden Öğr. Gör. Ece Serin Orakcı ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezi Uzm. Psk. Dan. Tuğba Dinç konuşmacı olarak katılım sağlamıştır.
10	20 Aralık 2023	Özgür Sanat Atölyesi	Dünya Engelliler Günü kapsamında birimimiz tarafından organize edilen etkinliğe Seramik Sanat ve Uygulama Merkezi Müdürü Öğr. Gör. Sibel Aktaş tarafından resim faaliyeti, ESBB Dr. Öğr. Üyesi Bengü Güven tarafından sportif faaliyetler yaptırmış olup B.Ü. Kültür Hiz. Müd. Öğrenci Orkestrası müzik dinletisi gerçekleştirmiştir. Hacettepe ve Başkent Üniversitesi öğrencileri Otizm Vakfından gelen öğrencilere etkinlik süresince eşlik etmiştir.
11	13 Mayıs 2024	Engelsiz Yaşam ve Erişilebilirlik Konulu Kompozisyon Yarışması	Engelli Öğrenci Birimi tarafından Başkent Üniversitesinde eğitim gören lisans ve ön lisans öğrencilerine yönelik kompozisyon yarışması düzenlenmiştir. Ödül töreni Engelliler Haftasında gerçekleştirilmiştir.
12	15 Mayıs 2024	Engelsiz Kariyer Platformu Kişisel Yetkinlik Geliştirme Programı	Engelsiz Kariyer Platformu tarafından düzenlenen Kişisel Yetkinlik Geliştirme Programına öğrencilerimizin katılımı sağlanmıştır.
13	16 Mayıs 2024	Engellilerle Kapsayıcı İletişim ve Engelli Aday Seçme ve Yerleştirme Eğitimi	Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi, İŞKUR Özel İstihdam Bürosu ve Engelsiz Kariyer Platformu tarafından düzenlenen eğitime Fen Edebiyat Fakültesi Engelli Öğrenci Birimi Temsilcisi Sosyoloji Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Sema Sırma katılım sağlamıştır.

14	21 Mayıs 2024	Engelsiz Kariyer Günü	Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi, İŞKUR Özel İstihdam Bürosu ve Engelsiz Kariyer Platformu tarafından düzenlenen Ankara Engelsiz Kariyer Gününe öğrencilerimizin katılımı sağlanmıştır.
----	---------------	-----------------------	--

2023-2024 Akademik yılında engel durumları, cinsiyet ve eğitim durumlarına göre engelli öğrencilerimizin listesi aşağıdadır.

	KADIN	ERKEK	TOPLAM
ORTOPEDİK ENGELLİ	12	9	21
ZİHİNSEL ENGELLİ	1	8	9
İŞİTME ENGELLİ	2	3	5
GÖRME ENGELLİ	5	7	12
DİL ve KONUŞMA BOZUKLUĞU	-	1	1
RUHSAL ve DUYGUSAL HASTALIK	*2	1	3
KRONİK HASTALIK	5	6	11
DEHB	1	2	3
NADİR HASTALIK	1	1	2
TOPLAM	29	38	67

*Not: Çoklu engel durumuna sahip öğrencilerimiz bulunmaktadır.

	KADIN	ERKEK	TOPLAM
FAKÜLTE	18	21	39
MYO	8	13	21
ENSTİTÜ	2	4	6
YÜKSEKOKUL	1	-	1
TOPLAM	29	38	67

2. FAKÜLTELERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

2.1. İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

Sınavlarda ayrı sınıf, okuyucu/yazıcı/işaretleyici desteği verilmekte olup ders notları ve sunumlar ÖYS sistemi üzerinden ve çıktı olarak teslim edilmiştir.

Uygun iklimlendirme ve mekan erişilebilirliği olan dersliklerimizde özel gereksinimli öğrencilerimize ayrı masa tahsis edilmiş olup dersleri daha verimli takip edebilmeleri açısından AnyDesk programı yüklenerek bireysel cihazlarını dersliklerdeki cihazlara bağlayarak kolaylık sağlanmıştır.

Sınavlar, gözetmen/işaretleyici eşliğinde ayrı bir sınıfta gerçekleştirilmiştir. Ders materyalleri hem ÖYS sistemi üzerinden hem de çıktı şeklinde öğrencilere teslim edilmiştir.

16 Ekim 2023 tarihinde fakülte Engelli Öğrenci Birimi Temsilcisi, öğrencilerin danışmanları ve özel gereksinimli öğrencilerin katılımıyla fakülte bünyesinde her dönem başında yapılması kararlaştırılan toplantıda öğrencilerin gereksinimleri, yapılması gereken uyarlamalar ve uygulamalar üzerinde durulmuş olup öğrencilerin karar alma mekanizmalarına katılımı sağlanarak daha sağlıklı bir sürecin oluşturulması hedeflenmiştir.

3 Ekim 2023 tarihinde gerçekleştirilen Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm toplantısına Engelli Öğrenci Birimi sosyal hizmet uzmanı alana yönelik farkındalık oluşturmak ve Engelli Öğrenci Birimi hakkında bilgi vermek amacıyla katılım sağlamıştır.

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü yayını olan İZDÜŞÜM Dergisi'nde üniversitemizde eğitim gören özel gereksinimli bir öğrenci, "Engelli Bireylere Farklı Bir Bakış Açısı" başlıklı bir makale kaleme almıştır (EK-3).

2.2. FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ

Öğrencilerimizin sınavlarda daha rahat okuma yapabilmeleri adına sınav kağıtları büyük puntolu olarak hazırlanmış olup yazıcı desteği verilmiştir.

Ders sunumları ÖYS üzerinden paylaşılmaktadır.

Fakültemiz bünyesinde **SOSY 321 Engellilik Sosyolojisi ve SOCI 331 Sociology of Disability** dersleri verilmektedir.

Sosyoloji Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Sema SIRMA ve Engelli Öğrenci Birimi Sosyal Hizmet Uzmanı Pınar ER, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İçin Güçlü Sivil Alan Projesi kapsamında desteklenen Engelli Kadın Derneği (ENG-KAD) "AK Temelli Yaklaşımla Türkiye'de Engelli Kadınların Konumu, İhtiyaçları ve Öncelikleri: Engelli Kadın Kimdir?" başlıklı araştırmasının sonuçları sunum ve istişare toplantısına katılım sağlamışlardır.

Sosyoloji Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Sema SIRMA, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından 17.03.2024 tarihinde düzenlenen Engelli İstihdamını Güçlendirme" çalıştayına katılmıştır.

Engelli Öğrenci Birimi tarafından düzenlenen Engelsiz Yaşam ve Erişilebilirlik Konulu Kompozisyon yarışmasında Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencisi, "Yaşarken Ölmek" başlıklı yazısı ile ikincilik ödülü almıştır.

Sosyoloji Bölümü'nde Bitirme Projesi dersi kapsamında hazırlanan projeler arasında "Engelli Bireylerin Kardeşleriyle İlişkileri Üzerine Sosyolojik İnceleme" ve "Görme Engelli Sporcuların Akademik Başarısında Aile Desteğinin Yeri" başlıklı sunumlar yer almıştır.

Sosyoloji Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Sema SIRMA tarafından "Dezavantajlı Gruplar Odağında Afetler" başlıklı kitap bölümü yazılmıştır.

Sosyoloji Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Halise Duygu ÖZALP ve Araş. Gör. Cansel AYDEMİR 26-28 Ekim 2023 tarihinde Uluslararası Sosyoloji Kongresi (BUSOC2023)'nde "Türkiye'de İşitme Engellilerin Yükseköğretime Katılımı: Anadolu Üniversitesi Örneği" başlıklı bildiri sunmuşlardır (EK-4).

2.3. EĞİTİM FAKÜLTESİ

Derslerde kullanılan sunumların içindeki resimler, öğrenciler için sesli olarak betimlenmiştir. Sınavlar, öğrencinin gereksinimine göre büyük puntolu olarak hazırlanmış olup ek süre verilerek okuyucu desteği sağlanmıştır.

Ders notları ÖYS üzerinden paylaşılmaktadır.

Fakültemizde **EĞİT 430 Özel Eğitim ve Kaynaştırma, EĞİT 457 Öğrenme Güçlüğü, EĞİT452 Kapsayıcı Eğitim ve EĞİT442 Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu** dersleri bulunmaktadır.

Okul Öncesi Öğretmenliği Programından Prof. Dr. Mesude ATAY ile Araş. Gör. Yasemin Ermiş "SGDD-LEGO Projesi 0-8 Yaş Kırılğan (mülteci ve göçmen) Çocukların ve Ailelerinin Özel Gereksinimleri Kapsamında İhtiyaç Analizi Çalışması" isimli proje kapsamında çalışmışlardır (EK-5).

2.4. İLETİŞİM FAKÜLTESİ

Öğrencilerimizin yalnızca ders çalışmak amacıyla kullanmak kaydıyla ses ve görüntü kaydı almasına olanak tanınmış olup rahat not alabilmeleri adına tekerlekli sandalyeye uygun ayrı bir masa tahsis edilmiştir.

Sınavlar, büyük puntolu ve uygun satır aralıklarıyla hazırlanmış olup ayrı sınıfta ve ek süre verilerek yapılmıştır.

29 Eylül 2023 tarihinde İletişim Fakültesi akademisyenlerine yönelik olarak Engelli Öğrenci Birimi Sosyal Hizmet Uzmanımız tarafından özel gereksinimli öğrencilerin eğitim öğretim uygulamalarındaki uyarlamalarına ilişkin bilgilendirici bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Talep üzerine İletişim Fakültesi binasına mevcut erişilebilir tuvaletlerin yanı sıra Erişilebilir Soyunma Kabini yapılmıştır.

Fakülte bünyesinde her bölümde öğrencilerin ihtiyaç ve sorunlarına yerinde ve hızlı cevap verebilmek amacıyla İletişim Fakültesi Engelli Öğrenci Birimi Temsilcisine bağlı olarak çalışacak akademisyenler belirlenmiştir (EK-6).

2.5. MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

Öğrencilerimize sınavlarda ek süre verilmiştir.

BME336 Tıbbi Sistem Tasarım ve Proje Yönetimi dersi kapsamında Biyomedikal Mühendisliği Bölümünden 5 öğrenci, "Görme Engelliler İçin Erişilebilir Fizyoterapi: Balance Trainer Cihazlarında Sesli Komutlar" başlıklı projelerini sunmuşlardır (EK-7).

2.6. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Sınavlar, A3 boyutunda büyük kağıtlara basılarak ve büyük punto kullanarak hazırlanmış olup ayrı bir sınıfta yazıcı/okutman desteği ve ek süre verilerek yapılmıştır. Farklı sınav formatları ile çeşitlendirilen sınavlarda öğrencilere büyük masa temin edilmiştir. Görme engelli öğrencimize istatistik dersi sınavında hesap makinesindeki rakamları okuyamaması nedeniyle tabletindeki hesap makinesini büyüterek kullanmasına izin verilmiştir.

Serebral Palsili öğrencimiz için aracı ile sınıfa rahatça giriş yapabilmesi için koşullar iyileştirilmiş olup derse girdiği sınıflarda kullanıma uygun masa temin edilmiştir. Fakültedeki B 106 sınıfı, ders olmadığı saatlerde dinlenme amaçlı kullanımı için öğrenciye tahsis edilip anahtarının bir kopyası da ona verilmiştir. Okula giriş çıkışlarda güvenlik görevlileri, öğrencimize yardımcı olmaktadır.

Görme engelli öğrencimizin talebiyle tahtaya ve sunuya daha yakın oturmak istediği için ön sıralarda kendisine boş yer bırakılmıştır. Derslerde büyük puntolu sunular kullanılmaktadır. Koklear implant kullanan öğrencimiz için ders veren hocalarımız, öğrencimizin talebi doğrultusunda anlamadığı konular hakkında öğrenciye tekrar ders anlatmıştır.

Fakültemizde **SBB 365 Terapötik Rekreasyon, HSH 219 Yaşam Boyu Sağlık ve Sağlığı Geliştirme, HSH 301 Sağlık Durumunda Farklılaşma ve Bakım II, FTR137 Özürlülük ve Toplum, FTR128 Sağlık Hizmetleri ve Rehabilitasyon, FTR163 Engellilik ve Toplum, ODY 227 Türk İşaret Dili, ODY 338 Sosyal Sorumluluk ve Topluma Hizmet, ODY 325 İşitme Engellilerde Özel Eğitim v Danışmanlık, ODY 223 İşitme Engellilerde Dil Gelişimi ve Sorunlar, ODY 230 Özel Eğitimde Uygulamalı Davranış Analizi, ODY 233 Özel Gereksinimi Olan Bireyler, ODY 347 İşitme Kayıplılarda Dil ve Konuşma Değerlendirmesi, ODY 354 İşitme Kaybı Olan Bireylerde Aile ve Etkileşim Temelli Uygulamalar** dersleri verilmekte olup **Amplifikasyon Sistemleri ve İşitsel İmplantlar** dersinde işitme kaybına odyolojik müdahale kavramını öğrenmektedirler. Ek olarak **SH 173 Alan İncelemesi dersi kapsamında Saray Engelsiz Yaşam, Bakım ve Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezine** ziyaret gerçekleştirilmiştir.

SH482 Blok Uygulama II ve SH386 Sosyal Hizmet Uygulaması dersleri kapsamında Şehir Hastanelerinin yataklı servislerinde ve Huzurevi, Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinde fiziksel, bilişsel ve ruhsal engelli bireylerle uygulamalar yürütmüşlerdir.

HSH407 Hemşirelik ve Bilgiye Ulaşma dersi kapsamında “İşitme ve Konuşma Engelli Bireylerin Perioperatif Bakımı ve Hemşirenin Sorumlulukları” adlı proje yapılmıştır.

İşitme kaybına dikkat çekmek amacıyla Odyologlar Günü kapsamında 9-13 Ekim 2023 tarihlerinde Odyoloji Bölümü ve B.Ü. Odyoloji Topluluğu tarafından “İşitme Taraması Etkinliği” gerçekleştirilmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Bengü GÜVEN, Lokman Hekim Üniversitesi Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi ve Rekreasyon bölümlerinde “Engelliler ve Spor”, Hacettepe Üniversitesi Antrenörlük Eğitimi ve Rekreasyon Bölümünde “Engelliler ve Spor” ile “Özel Gereksinimli Bireylerde Rekreasyon” derslerini yürütmüştür. Farkındalık oluşturmak amacıyla 23 Mayıs 2024 tarihinde “Spor Engel Tanımaz Poster Sunumları” etkinlikleri düzenlenmiştir. Sosyal Hizmet Bölüm Başkanı Doç. Dr. Seda Attepe Özden, Sağlık Bilimleri Fakültesi Ar-Ge ve Akademik Vizyon Seminerleri kapsamında Engelli Üniversite Öğrencilerine Yaklaşım başlıklı konuşması ile 26 Mart 2024 tarihinde eğitim vermiştir (**EK-8**).

2.7. TİCARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

Öğrencilerimiz için ayrı sınıflarda büyük masa tahsis edilmiş olup yazıcı/işaretleyici desteği sunularak uygun sınav ortamı oluşturulmuştur.

Fakülte binasından Parsy Cafe’ye uzanan yol üzerinde uygun bir yürüme yeri yapılmıştır (**EK-9**).

2.8. TIP FAKÜLTESİ

Başkent Üniversitesi Adana Dr. Turgut Noyan Hastanesi’nde KBB Anabilim Dalında görevli Prof. Dr. İsmail Yılmaz tarafından yürütülen 15 Mart 2023 tarihinde KA23/108 numarasıyla

Başkent Üniversitesi Tıp ve Sağlık Bilimleri Araştırma Kurulu tarafından kabul edilen **“Kahramanmaraş depremi sonrasında meydana gelen dengesizlik ve baş dönmesinin pozisyonel testler, sünger zeminde Romberg testi, vHIT, cVEMP, baş dönmesi engellilik envanteri ve Beck Anksiyete Ölçeği ile Değerlendirilmesi”** başlıklı proje devam etmektedir. (EK-10)

2.9. GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Ders notları ÖYS üzerinden paylaşılmaktadır. Öğrencilerimize ders çalışma amaçlı kullanmaları için ses ve görüntü kaydı alma izni verilmektedir.

Fakülte bünyesinde İÇT435 Engelliler İçin Mekan Tasarım, MOD535 Engelliler İçin Tasarım, İMB567 Evrensel Tasarım ve Erişilebilirlik ve İMB661 Engelsiz İç Mekan Tasarımı dersleri açılmaktadır (EK-11).

3. MESLEK YÜKSEKOKULLARININ GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

3.1. ANADOLU OSB MESLEK YÜKSEKOKULU

Sınavlarda ek süre desteği verilmiştir (EK-12). 1 Kasım 2023 tarihinde Anadolu OSB Meslek Yüksekokulu yerleşkesinde özel gereksinimli öğrencilerin eğitim öğretim uygulamalarındaki uyarlamalarına ilişkin toplantı düzenlenmiştir. Toplantıda Engelli Öğrenci Birimi Sosyal Hizmet Uzmanı sunumlarını gerçekleştirmiştir.

3.2.KAHRAMANKAZAN MESLEK YÜKSEKOKULU

Sınavlar büyük punto ile hazırlanmış olup ek süre desteği verilmiştir (EK-13).

4 Kasım 2023 tarihinde Microsoft Teams platformu üzerinden Engelli Öğrenci Birimi ve Öğrenme ve Öğretme Merkezi olarak Başkent Üniversitesi Kahramankazan Meslek Yüksekokulu akademisyenlerine yönelik Özel Gereksinimli Öğrencilerin Eğitim Öğretim Uygulamalarındaki Uyarlamalarına İlişkin Akademik Gelişim Programı gerçekleştirilmiştir. Programa Başkent Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölüm Başkanı Doç. Dr. Seda ATTEPE ÖZDEN ve Engelli Öğrenci Birimi Sosyal Hizmet Uzmanı sunumları ile katkı sağlamıştır.

3.3. SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU

Diyabet hastası olan öğrencimizin ilaçlarını muhafaza edebilmesi için buzdolabı ayarlanmıştır. Meslek Yüksekokulu öğretim elemanlarına işaret dili hizmet içi eğitim verilmiştir.

SHMY223 Temel İşaret Dili dersinde 55 öğrenci ile birlikte gerçekleştirilmiştir. “Küçük Bedeni ile Büyük İşler Başaran Bir SMA Hastasının Dünü ve Bugünü” adlı bir panel düzenlenmiş olup panele Uzm. Fzt. Didem Çağlayan konuşmacı olarak katılım sağlamıştır (EK-14).

3.4. SOSYAL BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU

Sınavlarda ek süre verilmiş olup açık ve anlaşılır ifadelerle hazırlanmış sınavlarda soru tipi çeşitliliğine önem verilmiştir. Sınav programını, her güne bir sınav yerleştirilecek şekilde oluşturulmuştur. Okuyucu/işaretleyici desteği sunulmuştur.

Akademik anlamda yeterli içeriğe sahip kısa, kolay ve anlaşılır ders kitabı önerisinde bulunulmuştur. Tüm dersler erişilebilir sınıflarda yapılmıştır. Ders notları ve ders izlencesi ÖYS üzerinden verilmiştir. Öğrencilerimize akran desteği verilmiştir.

Meslek Yüksekokulumuz bünyesinde **CGP 207 Özel Eğitim I, CGP 214 Özel Eğitim II, CGP 253 Özel Eğitimde Aile Danışmanlığı, CGP 255 Toplum Hizmet Uygulamaları ve RDTV 167 Sosyal Sorumluluk Kampanyaları** dersleri bulunmaktadır (EK-15).

3.5. TEKNİK BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU

Sınavlar ayrı bir sınıf ve bilgisayarlı sınıflarda büyük masa ve sabit sandalye sağlanarak yazıcı/kodlayıcı ve ek süre desteği verilerek gerçekleştirilmiştir (EK-16).

3.6. KONYA SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU

İlk ve Acil Yardım Programı 1. Ve 2. Sınıf öğrencilerimiz tarafından “Yardım Kermesi” düzenlenmiş olup geliri MEB’ bağlı özel gereksinimli öğrencileri olan bir anaokuluna bağışlanmıştır. 2 Ekim 2023 tarihinde ORY100 dersi kapsamında Prof. Dr. Keziban Uçar Karabulut tarafından Engelsiz Yaşam semineri verilmiştir (EK-17).

4. ENSTİTÜLERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYELER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKANLAR

4.1. AVRUPA BİRLİĞİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER ENSTİTÜSÜ

Öğrencilerimize ders materyalleri elden teslim edilmekte olup sınavlar ayrı sınıflarda ek süre verilerek yapılmıştır (EK-18).

4.2. SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Enstitü bünyesinde **SBB 539 Engelli Bireylerde Sınıflama, SBB549 Engellilerde Fiziksel Aktivite ve Spor I, SBB 550 Engellilerde Fiziksel Aktivite ve Spor II, FTR 553 Engellilerde Spor ve Sınıflandırma** dersleri açılmıştır.

4.3. SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Enstitü bünyesinde SH549 Psikiyatride Klinik Sosyal Hizmet, SH584 Klinik Sosyal Hizmet Uygulamaları, İMB567 Evrensel Tasarım ve Erişilebilirlik, İMB661 Engelsiz İç Mekan Tasarımı dersleri açılmıştır. Öğrencilerimizin ders çalışma amaçlı ses ve görüntü kaydı almalarına izin verilmektedir. Ders dokümanları önceden öğrencilere teslim edilmekte olup ders sunumlarında ek süre verilmektedir.

5. YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULUNUN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKANLAR

Sınavlar büyük puntolu, uygun satır aralıklı ve A3 boyutunda hazırlanmış olup ayrı sınıfta ve ek süre verilerek yapılmıştır. Okuyucu/yazıcı desteği sağlanmıştır. Dinleme sınavında öğrenciye 3 kere dinleme hakkı verilmiştir. Konuşma bölümünde görme engelli öğrencimiz, görsel içerikli kısımlardan muaf tutulmuştur. Sınavlar, farklı tip sorularla zenginleştirilerek sınav çeşitliliği sağlanmıştır. Dersler anlatılırken görme engeli olan öğrenciler için ekran

yakınlaştırılmış olup işitme engeli olan öğrenciler için yüksek ses ve net ifadeler kullanılmıştır. Öğrencilerimize ders çalışma amaçlı kullanmak üzere ses ve görüntü kaydı alma izni verilmektedir. Görme engeli olan öğrencimize ders kitaplarının dijital hali verilmiştir. OYS'ye ek materyaller eklenmiştir. Uzaktan yürütülen derslerde materyaller öğrencilerin görebileceği şekilde ekrana yansıtılmış ve dinleme kısımlarında ses ayarlamaları öğrencilere özel ayarlanmıştır (EK-19).

3 Kasım 2023 tarihinde Engelli Öğrenci Birimi ve Öğrenme ve Öğretme Merkezi tarafından Başkent Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Akademisyenleri için Akademik Gelişim Programı gerçekleştirilmiştir. Programa Başkent Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölüm Başkanı Doç. Dr. Seda ATTEPE ÖZDEN ve Engelli Öğrenci Birimi Sosyal Hizmet Uzmanı sunumları ile katkı sağlamıştır.

6. DAİRE BAŞKANLIKLARIN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

6.1. SAĞLIK, KÜLTÜR VE SPOR DAİRE BAŞKANLIĞI

6.1.1. Kültür Hizmetleri Müdürlüğü

İşitme kaybına dikkat çekmek amacıyla Odyologlar Günü kapsamında 9-13 Ekim 2023 tarihlerinde Odyoloji Bölümü ve B.Ü. Odyoloji Topluluğu tarafından “İşitme Taraması Etkinliği” gerçekleştirilmiştir.

6.1.2 Yurtlar Müdürlüğü

Kadın ve erkek öğrencilerimiz için tek ve çift kişilik olmak üzere 4 engelli öğrenci odamız mevcuttur. Yurt binamızda Braille alfabesi ile yönlendirmeler, kadın erkek ayrı engelli WC, hissedilebilir yüzeyler ve kaymaz şerit uygulaması mevcuttur. MS hastası olan bir kadın öğrencimize engelli bir birey olduğu için burslu olarak konaklama imkanı verilmiş olup kendi isteği ile öğrenci standart odalarımızda konaklamıştır. Bu dönem itibarıyla mezun olmuştur.

6.2. YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

Başkent Üniversitesi Bağlıca Kampüsü genelinde merdiven basamaklarına kaydırmaz bant uygulamaları, hissedilebilir yüzey yenilemeleri yapılmıştır. Ayrıca İ.İ.B.Fakülte binası A Blokta erişilebilir soyunma kabini yapılmıştır (EK-6).

6.3. KÜTÜPHANE VE DÖKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI

Görme engelli öğrencilerimiz ekran okuma programı ile internetten yararlanarak, araştırma yapabilmektedirler. Ayrıca kütüphanede herhangi bir kitaptan, tarayıcı ve ekran okuma programı yardımıyla faydalanmaktadırlar. Kullanıcılar bu bölümde sesli okuma yapabilmektedirler ve ders notlarını ve ders kitaplarını tarayıcıları kullanarak Braille baskı olarak yazıcıdan alabilmektedirler veya taranan dokümanlar kullanıcıların flash disklerine kaydedilerek verilmektedir.

Görme Engelliler Salonu'nda Kullanılan Ekipmanlar, Programlar ve Yazılımlar

- Window-Eyes ekran okuma programı
- ZoomText ekran büyütme programı
- Eye-Pal kitap ve doküman okuyucu

- Alva 640 Comfort kabartma ekran
- CCTV Clearwiev masaüstü büyüteç
- IndexBraille Everest-D V4 kabartma yazıcı
- Hot Dot Braille çeviri programı
- Kabartma yazıcı ses ve izolasyon kabini
- NVDA sesli okuma programı
- Balabolka kitap okuma yazılımı

2023-2024 Bahar Döneminde İletişim Fakültesindeki engelli öğrenciler için vize ve final sınavlarında tek kişilik kareler ve grup odaları temin edilmiştir.

Kütüphanemizin (https://eob.baskent.edu.tr/kw/menu_icerik.php?birim=5084&menu_id=38) Görme engelli kullanıcılar için acil durum çıkışına yönlendiren sesli alarm sistemi ve kabartmalı yönlendirme tabelaları bulunmaktadır. İşitme Engelli kullanıcılar için indüksiyon cihazı bulunmaktadır. Ortopedik engelli kullanıcılar için erişilebilir bankolar yapılmıştır. Merdiven küpeşterleri, trabzonlar, engelli rampaları, engelli otoparkı, engelli WC'si, kaymaz zeminler vs. standartlara göre tekrar düzenlenmiş olup kütüphanemiz 17 Ağustos 2023 tarihinde T.C. Ankara Valiliği Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonu tarafından yapılan denetlemede Erişilebilirlik Belgesi ve Erişilebilirlik Bayrağı almıştır. Görme Engelli Kullanıcılar için Akdeniz Üniversitesi Görme Engelli Birimi İşbirliği ile oluşturulan E-Kütüphane Portalı bulunmaktadır. Bu portala 28.468 kitap aktarılmıştır. Kütüphane web sayfasından “Hızlı Erişim” kısmından girilerek “E-Kütüphane Portalına erişim sağlanmaktadır. YÖK tarafından verilen Üniversite ödülleri kapsamında kütüphane binamız fiziksel erişilebilirlik alanında turuncu bayrak ödülü almaya hak kazanmıştır.

7. MERKEZLERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

7.1. KARIYER YÖNLENDİRME MERKEZİ

2 Şubat 2024 tarihinde T.C. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi öncülüğünde “Ulusal Staj Programı 2024” ün engelli öğrencilere yönelik yapılan “Başarının Önünde Engel Yok” paylaşımı öğrencilerimize duyurulmuştur. 30 Nisan 2024 tarihinde “Başkent Üniversitesi Kariyer Fuarı 2024” etkinliğinin duyuruları yapılmış olup engelli öğrencilerin katılımı sağlanmıştır (EK-20).

18 Aralık 2023 tarihinde Engelli Öğrenci Birimi tarafından öğrenciler ile gerçekleştirilen toplantıda Kariyer Yönlendirme Merkezinden Öğr. Gör. Ece Serin Orakcı katılım sağlayarak sunumlarını gerçekleştirmiştir.

7.2. PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK MERKEZİ

1 Aralık 2023 tarihinde yüz yüze, 18 Aralık 2023 tarihinde ise online olarak Engelli Öğrenci Birimi tarafından öğrenciler ile gerçekleştirilen toplantıda Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezinden Uzm. Psk. Dan. Tuğba Dinç, birim hakkında bilgilendirme yapmıştır.

Bahar döneminde psikolojik destek talebi olan 3 engelli öğrenci ile bireysel psikolojik danışma süreci yürütülmüştür.

Bahar döneminde engelli öğrencilerin ailelerinin stres yönetme becerilerinin gelişmesine destek olmak, psikolojik iyi oluş düzeyinin arttırmak ve dolaylı yoldan öğrencilerin iyi oluş

düzeylerine katkıda bulunmak adına “Birlikte Güçlü Kalpler” psikoeğitim grup çalışması planlanmış ancak yeterli katılım olmaması sebebiyle grup çalışması yapılmamıştır.

7.3. SERAMİK SANAT VE UYGULAMA MERKEZİ

Merkeze ulaşan ailelere otizm üzerine yüz yüze ve dijital ortamda destek verilmektedir. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim bölümü öğrencileri ile ders kapsamında geliştirdikleri “Engelsiz Sanat Girişimi” platformuna gönüllülük ilkesi doğrultusunda destek verilmiştir. İç mimarlık ve Çevre tasarımı Doktora programında seminerler dizisinde “Otizm ve Sanat Eğitimi” üzerine seminer verilmiştir. Engelli Öğrenci Birimi ve Seramik Sanat ve Uygulama Merkezi tarafından Özgür Sanat Atölyesi gerçekleştirilmiş olup Otizm Vakfı, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü ve Başkent Üniversitesi Öğrencilerinin aktif katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Otizm Vakfı, Başkent Üniversitesi ve Kalkınma Ajansı ortaklığında “Otizm Ahşaba Can Veriyor” adlı proje ile özel eğitim alanından yüksek lisans ve doktora öğrencilerine uygulamalar hakkında bilgi verilmektedir. BEDAM ve Seramik Sanat ve Uygulama Merkezi tarafından otizm alanında sosyal becerileri destekleyen, yeteneklerini ve yaratıcılıklarını ortaya çıkaran otizm yaz okulu, otizm kış okulu ve sanat ve spor eğitimleri açılmaktadır. BEDAM ve Seramik Sanat ve Uygulama Merkezi tarafından özel gereksinimi olan öğrenciler için daha nitelikli eğitmenlerin yetiştirilmesini desteklemek adına Otizm Eğitmen Eğitimi sertifika programları düzenlenmektedir (EK-21).

8. KOORDİNATÖRLÜKLERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKANLAR

8.1. ORY-100 KG KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Koordinatörlüğümüz tarafından Üniversite Hayatına Giriş Dersi kapsamında güz ve bahar dönemlerinde Sağlık, Kültür ve Spor başlıklı seminer içeriğinde Engelli Öğrenci Birimi hakkında bilgilendirme sunumu yapılmıştır (EK-2).

8.2. BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE UYGULAMALARI (BTU) KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Muafiyet sınavlarında ve final sınavında ayrı bir salonda sınava girme talebinde bulunmak isteyen engelli öğrencilerimizin danışmanları aracılığıyla Koordinatörlüğümüze başvuru yapabilecekleri, ilgili öğrencilere Koordinatörlük web sitesi aracılığıyla duyurulmuştur. Tüm ders notları (sunular, videolar, vb.) elektronik formatta olup ÖYS sistemi üzerinden ulaşılabilmektedir. Ayrıca, Microsoft Teams-canlı ders kayıtlarına kolay bir şekilde toplu erişim sağlanabilmesi için Moodle ÖYS ders sayfasına bağlantı eklenmiştir. Derslerde kullanılan materyaller sunu, doküman ve video olarak öğrencinin Moodle'daki şubesinde erişime açıktır (EK-22).

9. GENEL HİZMETLER

Öğrencilerin ihtiyaç ve taleplerine göre dersliklerde kullanılmak üzere masalar yapılmaktadır. Öğrencilerin rahat geçiş sağlayabilmesi için rampalara mevsimine göre halı serilmektedir. Servis ile ulaşım sağlayan engelli öğrencilerimiz, servis durağından bölümlerine, ders bitiminde ise bölümlerinden servis durağına kampüs içi araç ile taşınmaktadır.

10. ÖDÜLLER

A. 2024 YÖK ENGELSİZ ÜNİVERSİTE ÖDÜLLERİ

2024 yılında YÖK tarafından yapılmış olan üniversitemizin katılım sağladığı **ENGELSİZ ÜNİVERSİTE ÖDÜLLERİ** kapsamında aşağıdaki ödülleri almaya hak kazanmıştır.

- Bağlıca Kampüsü Merkez Kütüphanesi 2024 yılı Mekanda Erişilebilirlik (**TURUNCU BAYRAK**) ödülü almıştır.
- Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı (Tam Burslu) Görme Engelli Alanında **PROGRAM NİŞANI** almaya hak kazanmıştır.
- Çizgi Film ve Animasyon Programı (Ücretli) Bedensel Engelli Alanında **PROGRAM NİŞANI** almaya hak kazanmıştır.
- İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Mekanda Erişilebilirlik (**TURUNCU BAYRAK**) adayı olmaya hak kazanmıştır.

B. 2023 ANKARA VALİLİĞİ ERİŞİLEBİLİRLİK VE DENETLEME KOMİSYONU ÖDÜLÜ

- Bağlıca Kampüsü Merkez Kütüphanesi, erişilebilirliği ve tam katılımı sağlamak amacıyla yaptığı çalışmalar ile Ankara İli Erişilebilirlik ve Denetleme Komisyonu tarafından “**ERİŞİLEBİLİRLİK BELGESİ**” almaya hak kazanmıştır.